

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра криміналістики

С И Л А Б У С

навчальної дисципліни

«Дослідження зброї»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Харків – 2022

Силабус навчальної дисципліни «Дослідження зброї» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. 21 с.

Розробники:

Шепітько Валерій Юрійович, доктор юридичних наук, професор,
академік НАПрН України;

Демидова Євгенія Євгеніївна, кандидатка юридичних наук, доцентка,
доцентка кафедри криміналістики;

Колеснікова Інна Анатоліївна, кандидатка юридичних наук, асистентка
кафедри криміналістики;

Латиш Катерина Володимирівна, кандидатка юридичних наук,
асистентка кафедри криміналістики;

Павлюк Наталія Вікторівна, кандидатка юридичних наук, доцентка,
доцентка кафедри криміналістики;

Яремчук Вікторія Олегівна, кандидатка юридичних наук, доцентка,
асистентка кафедри криміналістики

Затверджено на засіданні кафедри криміналістики
(протокол № 7 від 16 червня 2022 р.)

Завідувач кафедри - Шепітько Валерій Юрійович, доктор юридичних наук,
професор, академік НАПрН України.

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Дослідження зброї
Статус навчальної дисципліни	За вибором студента
Викладач	Демидова Євгенія Євгеніївна, кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри криміналістики
Контактний телефон	057 704-93-37
E-mail	ye.ye.demydova@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн-консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Дослідження зброї
Статус навчальної дисципліни	За вибором студента
Викладач	Латиш Катерина Володимирівна, кандидатка юридичних наук, асистентка кафедри криміналістики
Контактний телефон	057 704-93-37
E-mail	k.v.latysh@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн-консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Дослідження зброї
Статус навчальної дисципліни	За вибором студента
Викладач	Яремчук Вікторія Олегівна, кандидатка юридичних наук, доцентка, асистентка кафедри криміналістики
Контактний телефон	057 704-93-37
E-mail	v.o.yaremchuk@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн-консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Дослідження зброї
------------------------------------	-------------------

дисципліни	
Статус навчальної дисципліни	За вибором студента
Викладач	Колеснікова Інна Анатоліївна, кандидатка юридичних наук, асистентка кафедри криміналістики
Контактний телефон	057 704-93-37
E-mail	i.a.kolesnikova@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн-консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Дослідження зброї
Статус навчальної дисципліни	За вибором студента
Викладач	Павлюк Наталія Вікторівна, кандидатка юридичних наук, доцентка, асистентка кафедри криміналістики
Контактний телефон	057 704-93-37
E-mail	n.v.pavlyuk@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн-консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Анотація навчальної дисципліни

Розкриваються загальні положення експертизи зброї, слідів та обставин її застосування, характеризуються її окремі види та вказуються її можливості. Аналізуються поняття та види вогнепальної зброї, холодної зброї та зброї з некінетичним принципом ураження, гранатометів, ствольної артилерійської та ракетно-реактивної зброї. Вивчаються процесуальні, організаційні та тактичні основи огляду та вилучення об'єктів судових експертиз. Формуються навички для підготовки матеріалів до призначення експертизи зброї та слідів і обставин її використання, визначення мети та обсягу дослідження, а також критичного аналізу висновків експертизи з метою виявлення та усунення експертних помилок.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування системи теоретичних та наукових знань щодо призначення та проведення експертизи зброї та слідів і обставин її використання, особливостей механізму слідоутворення, порядку виявлення, огляду, фіксації та вилучення об'єктів дослідження, а також вивчення вітчизняних та зарубіжних методик дослідження зброї та слідів її застосування, опанування основними уміннями та навичками провадження досліджень різних видів зброї.

Завдання:

- формування системи знань щодо основних засад призначення та проведення експертизи зброї та слідів і обставин її використання, а також практичних навичок їх застосування;

- визначення наукових та правових засад експертизи зброї та слідів і обставин її використання;

- формування системи теоретичних та наукових знань в галузі судової балістики;

- опанування інструментарієм судової балістики;

- набуття знань та практичних навичок щодо порядку виявлення, огляду, фіксації та вилучення об'єктів експертизи зброї та слідів і обставин її використання;

- формування умінь та навичок оформлення матеріалів для призначення різних видів експертиз зброї та слідів і обставин її використання;

- опанування знань щодо можливостей призначення комплексних експертиз зброї та слідів і обставин її використання;

- набуття знань та практичних навичок щодо ідентифікаційних та неідентифікаційних досліджень вогнепальної зброї та бойових припасів до неї;

- набуття знань та практичних навичок щодо дослідження слідів зброї,

слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу;

- набуття знань та практичних навичок щодо досліджень холодної зброї та зброї з некінетичним принципом ураження;

- набуття знань та практичних навичок щодо призначення експертизи гранатометів, ствольної артилерійської та ракетно-реактивної зброї;

- розвиток навичок та умінь щодо правильного визначення приналежності зброї до ракетної або реактивної зброї, визначення її типу, виду, моделі або зразка (для виробів промислового виробництва), способу виготовлення та придатності для використання за призначенням;

- формування умінь та практичних навичок з аналізу та надання оцінки висновку експертизи зброї та слідів і обставин її використання, його змісту та оформленню;

- визначення експертних помилок при дослідженні зброї, слідів та обставин її використання.

***Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.
Міждисциплінарні зв'язки***

Пререквізити: «Теорія права», «Історія держави та права України», «Конституційне право», «Логіка», «Мова української юриспруденції», «Адміністративне судочинство», «Цивільний процес», «Кримінальний процес», «Криміналістика».

Кореквізити: «Приватне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній практиці»; «Публічне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній практиці»; «Порівняльне правознавство»; «Нормативно-правове регулювання судово-експертної діяльності»; «Експертні помилки»; «Судові експертизи в сфері інформаційних технологій»; «Правовий статус судового експерта».

Постреквізити: -

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

РН НД 1. Оцінювати природу та сутність зброєзнавства, виявляти розуміння можливостей диференціації на окремі види зброї та боєприпасів.

РН НД 2. Демонструвати можливості аналізу видів експертиз зброї та слідів і обставин її використання, їхнього змістовного наповнення та можливостей призначення.

РН НД 3. Здійснювати аналіз «слідової картини» та визначати коло необхідних судових експертиз для призначення, а також оцінювати допустимість використання виявлених слідів в судово-експертному дослідженні.

РН НД 4. Демонструвати знання та розуміння процесу експертного дослідження різних видів зброї та боєприпасів, основних стадій їхнього проведення та характеристики.

РН НД 5. Демонструвати знання та розуміння проведення огляду, фіксації та вилучення об'єктів відповідного експертного дослідження.

РН НД 6. Демонструвати знання та розуміння можливостей застосування науково-технічних засобів для виявлення, фіксації, вилучення і дослідження різних видів зброї та боєприпасів до неї.

РН НД 7. Здатність до організації та проведення комплексних експертиз, однією з яких є експертиза зброї та слідів і обставин її використання.

РН НД 8. Уміння формулювати завдання при призначенні експертиз зброї та слідів і обставин її використання.

РН НД 9. Здатність самостійно складати постанови про призначення відповідних експертиз зброї та слідів і обставин її використання та визначати об'єкти дослідження.

РН НД 10. Дискутувати зі складних проблем, які виникають за наслідками проведення експертиз зброї та слідів і обставин її використання, виявляти експертні помилки, пропонувати та обґрунтовувати варіанти їх

розв'язання шляхом логічного та функціонального роз'яснення висновку судової експертизи та розуміння напрямків його застосування.

РН НД 11. Оцінювати отриману інформацію та на її основі визначати вид судової експертизи, формулювати запитання до експерта залежно від конкретних обставин кримінального провадження.

РН НД 12. Демонструвати знання щодо виявлення експертних помилок у висновках судової експертизи та вчиняти дії на їхнє попередження, пропонувати можливі шляхи усунення цих помилок.

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання**

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1	Наукові, історичні та правові засади дослідження зброї.	Наукові, історичні та правові засади дослідження зброї.	8
2	Види експертиз зброї та слідів її використання.	Види експертиз зброї та слідів її використання.	8
3	Об'єкти та завдання експертизи зброї та слідів і обставин її використання: їх виявлення, огляд, фіксація та вилучення.	Об'єкти та завдання експертизи зброї та слідів і обставин її використання: їх виявлення, огляд, фіксація та вилучення.	8
4	Засоби експертної криміналістичної техніки, які використовуються в експертизі зброї та слідів і обставин її використання.	Засоби експертної криміналістичної техніки, які використовуються в експертизі зброї та слідів і обставин її використання.	8
5	Вогнепальна зброя та боєприпаси: поняття, класифікація та конструкція.	Вогнепальна зброя та боєприпаси: поняття, класифікація та конструкція.	8
6	Ідентифікаційні та неідентифікаційні дослідження вогнепальної зброї та бойових припасів до неї.	Ідентифікаційні та неідентифікаційні дослідження вогнепальної зброї та бойових припасів до неї.	8

7	Дослідження слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу.	Дослідження слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу.	8
8	Дослідження холодної зброї та зброї з некінетичним принципом ураження: об'єкти, завдання, предмет дослідження.	Дослідження холодної зброї та зброї з некінетичним принципом ураження: об'єкти, завдання, предмет дослідження.	8
9	Дослідження гранатометів, ствольної артилерійської та ракетно-реактивної зброї: об'єкти, завдання, предмет дослідження.	Дослідження гранатометів, ствольної артилерійської та ракетно-реактивної зброї: об'єкти, завдання, предмет дослідження.	8
10	Висновок експертизи зброї та слідів і обставин її використання. Експертні помилки при дослідженні зброї, слідів та обставин її використання.	Висновок експертизи зброї та слідів і обставин її використання. Експертні помилки при дослідженні зброї, слідів та обставин її використання.	8

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання**

№ п/п	Теми лекцій	Теми практичних занять	Самостійна робота (в годинах)
1	Види експертиз зброї та слідів її використання.	Види судових експертиз у сфері інформаційних технологій.	110
2	Об'єкти та завдання експертизи зброї та слідів і обставин її використання: їх виявлення, огляд, фіксація та вилучення.	-	
3	Дослідження слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу.	Дослідження слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу.	

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи;

- вивчення конспектів лекцій;
- робота в інформаційних системах та мережах;
- підготовка до проведення ділової гри, дискусії;
- доповнення конспектів лекцій матеріалами з рекомендованих літературних джерел;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, законодавчих актів зарубіжних країн;
- складання проєктів процесуальних документів;
- підготовка лабораторних робіт;
- оформлення лабораторних робіт;
- підготовка домашніх завдань, у відповідності до навчального плану;
- вивчення та конспектування додаткових літературних джерел та електронних видань;
- онлайн тестування по кожній темі навчальної дисципліни;
- підготовка тематичних доповідей і презентацій, в тому числі на засіданні гуртка з криміналістики;
- узагальнення слідчої, судової та експертної практики;
- підготовка та опублікування тез наукових доповідей;
- підготовка та опублікування наукових статей;
- створення портфоліо письмових робіт;
- розробка кейсів та вирішення заданих в них проблем;
- створення колекцій документів, матеріалів практики тощо;
- виконання практичних завдань;
- участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Навчально-методичному посібнику з навчальної дисципліни «Дослідження зброї» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

Інструкція з організації діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України: затв. Наказом МВС України від 06.07.2017 № 570. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0919-17#Text>.

Інструкція з організації проведення та оформлення експертних проваджень у підрозділах Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України, затв. Наказом МВС України від 17.07.2017 № 591. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1024-17#Text>.

Інструкція з організації функціонування криміналістичних обліків експертної служби МВС України: затв. Наказом МВС України від 10.09.2009 № 390. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0963-09#Text>.

Інструкція про поводження з вибуховими матеріалами в органах і підрозділах Національної поліції України та підрозділах Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України: затв. Наказом МВС України від 19.08.2019 № 691. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1081-19#Text>.

Інструкція про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів: затв. Наказом МВС України від 21.08.1998 № 622. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0637-98#Text>.

Інструкція про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ

України як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події: затв. Наказом МВС України від 03.11.2015 № 1339. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1392-15#Text>.

Інструкція про порядок приймання, зберігання, обліку, знищення чи реалізації вилученої, добровільно зданої, знайденої зброї та боєприпасів до неї: затв. Наказом МВС України від 31.05.1993 № 314. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0106-93#Text>.

Інструкція про порядок функціонування дактилоскопічного обліку експертної служби МВС України: затв. Наказом МВС України від 11.09.2001 № 785 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1066-01#Text>.

Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичні рекомендації з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень : затв. Наказом МЮ України від 08.10.1998 р. № 53/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text>.

Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.

Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.

Положення про Експертно-кваліфікаційну комісію МВС та порядок проведення атестації судових експертів Експертної служби : затв. Наказом МВС України від 21.09.2020 № 675. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0022-21#Text>.

Положення про Експертно-кваліфікаційну комісію Служби безпеки України та атестацію судових експертів : затв. Наказом ЦУ СБ України від 24.12.2014 № 855. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0044-15#Text>.

Положення про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України : затв. Наказом МВС України від 03.11.2015 № 1343. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1390-15#Text>.

Положення про слідчі підрозділи Національної поліції України, затв. Наказом МВС України від 06.07.2017 № 570. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17#Text>.

Положення про Центральну експертно-кваліфікаційну комісію при Міністерстві юстиції України та атестацію судових експертів: затв. Наказом МЮ України від 03.03.2015 № 301/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0249-15#Text>.

Порядок атестації та державної реєстрації методик проведення судових експертиз: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 2 липня 2008 р. № 595. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/595-2008-%D0%BF#Text>.

Порядок ведення державного Реєстру атестованих судових експертів затв. Наказом МЮ України від 29.03.2012 № 492/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0484-12#Text>.

Порядок ведення Реєстру методик проведення судових експертиз: затв. Наказом МЮ України від 02.10.2008 № 1666/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0924-08/print1464905809202823#Text>.

Порядок присвоєння кваліфікаційних класів судових експертів працівникам науково-дослідних установ судових експертиз Міністерства юстиції України : затв. Наказом МЮ України від 30.12.2011 № 3660/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0002-12#Text>.

Порядок проведення рецензування висновків судових експертів: затв. Наказом МЮ України від 03.02.2020 № 335/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0131-20#Text>.

Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах: Постанова Пленуму Верховного суду України від 30.05.97 № 8. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-97#Text>.

Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>.

Література

Основна література

Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. : Т. 20 : Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія / Авдєєва Г. К. та ін. ; редкол.: В. Ю. Шепітько (голова) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2018. 951 с.

Демидова Є. Є. Тактика допиту обізнаних осіб : монографія. Харків : Апостіль, 2013. 232 с.

Експертизи у кримінальному провадженні: наук.-практ. посіб. / М. С. Туркот, Н. В. Нестор, А. В. Столітній. Київ: Норма права, 2020. 308 с.

Інноваційні засади техніко-криміналістичного забезпечення діяльності органів кримінальної юстиції : монографія / кол. авт. В. Ю. Шепітько, В. А. Журавель, Г. К. Авдєєва та ін. ; за заг. ред. В. Ю. Шепітька, В. А. Журавля. Харків: Вид. агенція «Апостіль», 2017. С. 108-144.

Консультації спеціаліста на стадії досудового розслідування: практичний посібник / С. О. Шевцов, О. А. Кожевніков. Харків, 2021. 37 с.

Кофанов А.В. Криміналістичне дослідження вогнепальної зброї, патронів та слідів пострілу (судова балістика): практикум / А.В. Кофанов, О.С. Кофанова. Київ : УкрДГРІ, 2018. 100 с.

Криміналістика: підручник у 2-х т. Т. 1. / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 456 с.

Криміналістика: підручник у 2-х т. Т. 2 / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 328 с.

Мамайчук Г. С. Судово-балістична експертиза: проблеми класифікації експертного дослідження. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. Вип. 9, 2009. С. 290-295.

Основи судової експертизи : навч. посіб. / авт.-уклад.: Л. М. Головченко, А. І. Лозовий та ін. Харків : Право, 2016. 928 с.

Особливості підготовки матеріалів для призначення судових експертиз: навчальний посібник для працівників правоохоронних органів / Укладачі: О.П. Угровецький, В.В. Аброськін, І.Р. Шинкаренко та ін. / Міністерство юстиції України; Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз імені Засл. проф. М.С. Бокаріуса. Харків: ХНДІСЕ ; Промінь, 2019. 180 с.

Сімакова-Єфремян Е. Б. Комплексні судово-експертні дослідження: теорія і практика: монографія. Харків : Право, 2016. 456 с.

Соколов О.С., Грищенко О.В., Щирба Д.Є. Встановлення моделі травматичної зброї калібру 9 мм Р.А. по слідам на стріляних гільзах : судово-балістичний довідник. Київ: ДНДЕКЦ МВС України, 2016. 132 с.

Технологія призначення судових експертиз: практичний poradник / С.І. Перлін, С.О. Шевцов, О.В. Кокорін. Харків, 2018. 103 с.

Хижняк В. В. Діагностика моделі пневматичної зброї. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. Вип. 9, 2009. С. 276-282.

Шевчук В.М. Криміналістика: традиції, новації, перспективи: добірка наук. пр. Харків: Право, 2020. 1280 с.

Шепітько В. Кримінальне право, криміналістика та судові науки: енциклопедія / Валерій Шепітько, Михайло Шепітько. Харків : Право, 2021. 508 с.

Шепітько В. Ю. Балістика судова. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. / редкол. В. Я. Тацій та ін.. Харків : Право, 2018. Т. 20: Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія. С. 37-38.

Шепітько В. Ю. Зброя вогнепальна Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. редкол. В. Я. Тацій та ін.. Харків : Право, 2018. Т. 20: Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія. С. 306-307.

Шерстюк В. М. Судово-експертна діяльність (організаційно-правові та морально-психологічні засади): монографія. Сімферополь: ООО «ДІАЙПГ», 2008. 196 с.

Яремчук В. О. Судова балістика у системі криміналістичних знань. *Проблеми законності*. Вип. 150, 2020. С. 244-252.

Яремчук В.О. Організація і тактика залучення спеціаліста при проведенні слідчих (розшукових) дій: монографія. Харків: Вид. агенція «Апостіль», 2015. 228с.

Shepitko V., Shepitko M., Simakova-Yefremian E., Kolomiitsev A. The determination of the bullet velocity after ricochet using computer modeling. *AFTE Journal*. 2020. № 52(2). P. 98–102. URL: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57215507618>

Shepitko V. Introduction to criminalistics. Kharkiv: Apostille Publishing House L.L.C, 2021. 168p.

Textbook of criminalistics. Volume 1: General Theory. Edited by H. Malevski, V. Shepitko. – Kharkiv: Apostille Publishing House LLC, 2016.

The basics of criminalistics: practical manual / Anna Myrovska, Artem Samodin, Tetiana Tsymbaliuk and other ; under the general editorship of Anna Myrovska. Kyiv : Osvita Ukrainy, 2021. 148 p.

Додаткова література

Білецька Г.А. Судова медицина та судова психіатрія: підручник. Харків, Право, 2018. 376 с.

Експертизи у судочинстві України: науково-практичний посібник / ред. В. Г. Гончаренко, І. В. Гора. Київ: Юрінком Інтер, 2015. 504 с.

Збірник нормопроектної та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2020 р.: проекти нормативних актів, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства / упоряд.: В. С. Батиргареєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов та ін.; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2021. 584 с.

Інформаційний збірник з питань правових та організаційних основ судово-експертної діяльності / І.С. Ястреб, А.І Чернявський., Р.М Хажинський. Одеса, 2015. 228 с.

Кафедра криміналістики: історія становлення та розвитку. До 80-річчя заснування: монографія /за ред. В.Ю. Шепітько, Харків, 2020. 268 с.

Кофанов А. В. Деякі проблемні аспекти судово-балістичних досліджень зброї несмертельної дії. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. Вип. 9, 2009. С. 282-290.

Столітній шлях судової експертизи в Україні (1918–2018 рр.): монографія / Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз імені засл. проф. М.С.Бокаріуса ; за ред. О.М.Клюєва. Харків : Золоті сторінки, 2018. 336 с.

Судовий експерт: складові професійної компетентності: практичний посібник / С. О. Шевцов, Г. О. Рукавіцина, Д. О. Островерхов Київ: ДНДЕКЦ МВС України, 2021. 49 с.

Судові експертизи в процесуальному праві України: навчальний посібник / за заг. ред. О. Г. Рувіна. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. 424 с.

Чорноус Ю. М. Криміналістичне забезпечення розслідування злочинів : монографія. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2017. 492 с.

Щербаковський М. Г. Проведення та використання судових експертиз у кримінальному провадженні : монографія. Харків : В деле, 2015. 560 с.

Інтернет-ресурси

Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого - <http://dspace.nlu.edu.ua/>

Електронний репозитарій ДВНЗ Ужгородського національного університету - <http://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>

Наукова бібліотека Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого - <http://library.nlu.edu.ua/>

Національний науковий центр «Інститут судових експертиз імені засл. проф. М. С. Бокариуса» - <https://www.hniise.gov.ua>

Офіційний веб-портал Верховного Суду -
https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Офісу Генерального прокурора -
<https://www.gp.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Державного Бюро Розслідувань. -
<https://dbr.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України -
<http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Міністерства внутрішніх справ України
<https://mvs.gov.ua/uk/>

Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України -
<https://minjust.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Національного антикорупційного бюро України
- <https://nabu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Національної поліції України -
<https://www.npu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Міністерства оборони України -
<https://www.mil.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Ради національної безпеки і оборони України -
<https://www.rnbo.gov.ua/>.

Офіційний веб-портал Президента України - <http://www.president.gov.ua>

Реєстр атестованих судових експертів - <https://rase.minjust.gov.ua>

Реєстр методик проведення судових експертиз -
<https://rmpse.minjust.gov.ua>

Харківський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр
МВС України – <https://ndeks.kh.ua>

Український науково-дослідний інститут спеціальної техніки та судових експертиз СБУ - <https://ssu.gov.ua/naukovo-doslidnytskyi-instytut>

Головний експертно-криміналістичний центр Державної прикордонної служби України - <https://dpsu.gov.ua/ua/golovniy-ekspertno-kriminalistichniy-centr/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри криміналістики. URL: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=79:kafedra-kriminalistiki&Itemid=151

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції й практичні заняття; систематично й активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при вирішенні завдань; якісно виконувати письмові завдання, контрольні й самостійні роботи тощо. Практичні заняття, пропущені з поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь у наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язкова вимога – дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (http://nauka.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/08/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки в навчальних цілях (приміром, для перегляду презентацій лекції), а ноутбуки і планшети – для ведення конспектів лекцій і відстеження потрібної

інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Дослідження зброї» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: вирішення практичних та ситуаційних завдань, усне/письмове опитування, вирішення завдань під час роботи зі зразками та колекціями процесуальних документів (постановами, експертними висновками), відпрацювання навичок використання окремих науково-технічних засобів та їх комплектів тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться у формі виконання лабораторних робіт. Впродовж навчання студенти виконують *2 лабораторні роботи*. Представляють портфоліо лабораторних робіт. Максимальна кількість балів за виконання лабораторної роботи – 10.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60.

Шкала підсумкового педагогічного контролю:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НІОУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34